

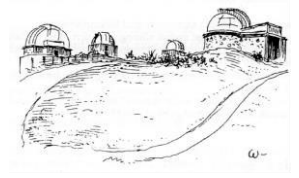
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

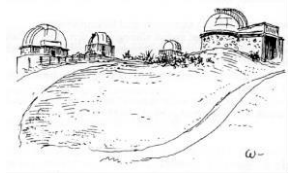

9. årgang nr. 11

Nattehimlen november 2020

En meteor fra Leoniderne. Meteorsværmen har maksimum om morgenen den 17. november hvert år. Billede krediteret: Navicore/Wikipedia Commons.

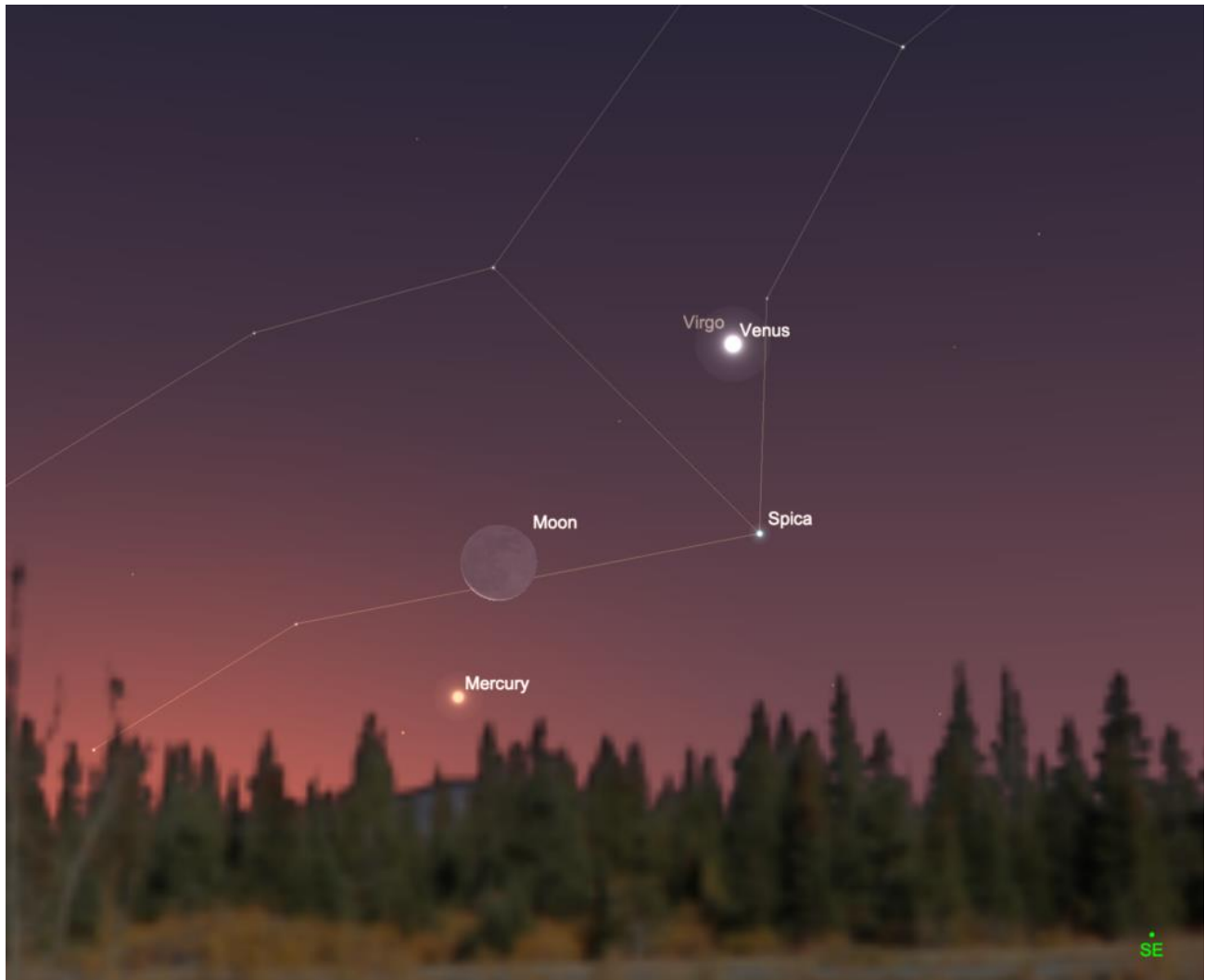
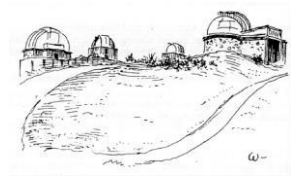

Når november tager sin begyndelse kan stjernekyggere på den nordlige halvkugle nyde tidlige solnedgange og længere kølige aftener og nætter, mens observatører på den sydlige halvkugle nu kan nyde forårets varmere nætter. For interesserede i det fjerne Univers er der mange åbne stjernehoppe i Cassiopeia og Perseus, og mange galakser i Pegasus, Billedhuggeren og i andre områder. Orion står op sent på aftenen og dominerer den sydlige himmel efter midnat, mens stjernerne fra det nordlige forår står op før daggry. De klare planeter Mars, Jupiter og Saturn har haft deres bedste tid for i år, men de er stadig store nok til at observere i et teleskop, mens Venus og Merkur smykker himlen i det tidlige daggry. Føj et par meteorsværme til, og det bliver en strålende måned for stjernestunder.

1. november. Har du ikke set Mars endnu? Det er ikke for sent, men opsæt det ikke for længe. Der er gået 3 uger siden planeten havde den nærmeste afstand til Jorden, dog spænder den stadig over imponerende 20" ved månedens begyndelse, stor nok til at afsløre nogle detaljer i et teleskop ved en mørk himmel. Den lyser med en spektakulær størrelsesklasse på -2.1, langt tydeligere end nogen stjerne, og den er omkring lige så lysstærk som Jupiter.

6. - 12. november. Meteorsværmen Tauriderne har maksimum i denne uge. Der er to, de nordlige og de sydlige Taurider, og de har begge maksimum sent i oktober og hen i november. De kaldes sommetider Halloween ildkugler. Du kan se de klare, ildkugler bevæge sig langsomt på den nordlige og sydlige halvkugle i det væsentlige hele natten. Forvent beskedne 5 – 10 stjerneskyd i timen.

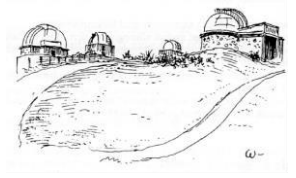
8. november. Månen i sidste kvarter 13:46 UT.

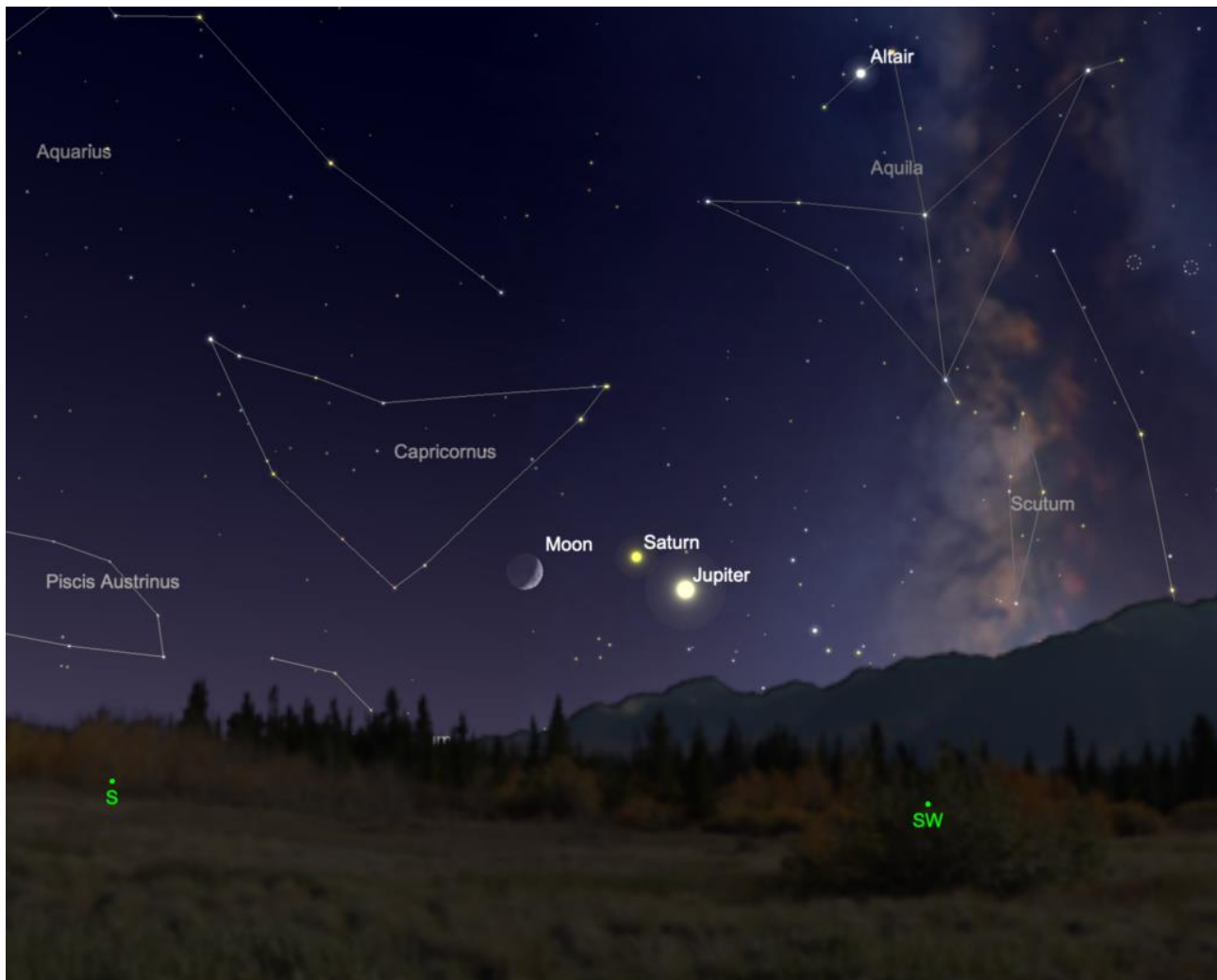
Venus, Merkur, Månens tynde segl og stjernen Spica på den østlige himmel i tiden før daggry den 13. november 2020.

13. november. Ret blikket mod den øst-sydøstlige himmel før solopgang for at se Merkur, Venus og Månens tynde segl lavt på horisonten. Den klare stjerne Spica slutter sig også til. Blot 3 dage efter den største vestlige elongation fra Solen, befinder Merkur sig omkring 5° under Månen. Planeten lyser med størrelsesklasse -0.7 . Det gør det let at få øje på i en håndkikkert i den tidlige morgenglød. Venus befinder sig omkring 10° nordvest for Merkur og lyser langt stærkere med størrelsesklasse -4.0 . Efter denne dag synker de to inderste planeter mod horisonten i resten af måneden, men de er værd at følge i de næste adskillige morgener.

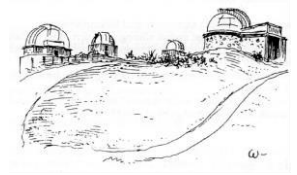
15. november. Nymåne 05:07 UT.

17. november. Meteorsværmen Leoniderne har maksimum denne dag. Månen, som lige har passeret ny, forbliver ude af syne i år, så himlen vil være mørk og lovende, især efter midnat, når de fleste stjerneskyd vil være synlige. Leoniderne har ikke været særlig interessante i mange år. Men det har ikke altid været sådan. For et par årtier siden og tidligere var det en strålende meteorsværm, og en gang eksploderede den i en meteorsværm med titusinder af stjerneskyd hver time, som fyldte nattehimmelen. Men hvis du bliver oppe sent (eller tidligt) kan du nyde nogle få stjerneskyd.

Jupiter, Saturn og den tiltagende Måne på den sydvestlige himmel efter solnedgang den 19. november 2020.

19. november. Den tiltagende Måne slutter sig til Jupiter og Saturn lavt på den sydvestlige himmel, mens mørket falder på. Jupiter og Saturn står med en afstand på blot 3^0 og fortsætter med at komme nærmere hinanden på vej til en spektakulær konjunktion lige før jul. Observatører på den nordlige halvkugle kan se Mælkevejen til højre for Jupiter og Saturn i aftentimerne. Observatører på den sydlige halvkugle kan se Mælkevejen i en lav bue over den sydvestlige horisont, mens mørket falder på.

Jupiter og Saturn har stadig tilstrækkelig store skiver til at opmuntre til iagttagelse med teleskop. Den største af dem har en gennemsnitlig størrelsesklasse på 2.1 og en tilsyneladende størrelse på $36''$ i denne måned. Saturn har en størrelsesklasse på +0.6 og spænder med ringe over den samme tilsyneladende størrelse som Jupiter. De står begge relativt lavt på den sydvestlige himmel før mørkets frembrud set fra den nordlige halvkugle, men stadig højt og klart set fra den sydlige halvkugle.

22. november. Månen i første kvarter 04:45 UT.

25. november. Mars og den tiltagende Måne står blot 5^0 fra hinanden et godt stykke over den sydvestlige horisont efter mørkets frembrud. Planeten har aftaget næsten en hel størrelsesklasse i lysstyrke, siden månedens begyndelse, den lyser nu med en størrelsesklasse tæt på -1.2 med en skive på omkring $14.8''$ i tværmål. Den vil stadig afsløre nogle få detaljer i et teleskop på nætter med god seeing.

30. november. Fuldmåne 09:30 UT.